Lietas arhīva Nr. CA-0192-18/14
ECLI:LV:VAT:2018:0528.C11071115.4.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Valmierā 2018.gada 28.maijā

Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija:
tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis A.Bukavs
tiesneši I.Pinne, D.Lazdiņš
ar tiesas sēdes sekretāri S.Ābolu - Kalniņu
piedaloties prasītājas /pers. B/ pilnvarotajai pārstāvei advokātei Ilgai Samsonei un atbildētājam /pers. C/
izskatīja atklātā tiesas sēdē civillietu /pers. B/ prasībā pret /pers. C/ par izlikšanu no dzīvokļa sakarā ar /pers. C/ apelācijas sūdzību par Cēsu rajona tiesas 2017.gada 21.novembra spriedumu.

Aprakstošā daļa

Prasītāja /pers. B/ 2015.gada 18.martā cēlusi prasību Cēsu rajona tiesā (prasības pieteikums – 4.-5.lietas lapas) pret atbildētāju /pers. C/ lūdzot izlikt atbildētāju no dzīvojamās telpas- /adrese/.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2004.gada 10.septembrī, pamatojoties uz 1994.gada 11.augusta dāvinājuma līgumu, /pers. B/ nostiprinātas īpašuma tiesības zemesgrāmatā uz dzīvokli /adrese/. Dzīvoklis bijis pušu un prasītājas dēla kopīgā dzīvesvieta.

2009.gada 3.augustā Cēsu rajona tiesā pušu laulība šķirta, un tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā. Pēc laulības šķiršanas atbildētājs dzīvokli apdzīvoja viens pats.

Ar /pers. C/ 2013.gada 12.decembrī noslēgta vienošanās, saskaņā ar kuru atbildētājs apņēmās līdz 2014.gada 25.maijam atbrīvot dzīvokli un izdeklarēties no tā. Noteiktajā termiņā atbildētājs dzīvokli neatbrīvoja, kā arī nesamaksāja vienošanās paredzētos apsaimniekošanas, komunālos un apkures parādus.

2014.gada 31.jūlijā /pers. C/ nosūtīts brīdinājums, kurā lūgts izpildīt vienošanos līdz 2014.gada 15.augustam, - atbrīvot dzīvokli un samaksāt apsaimniekošanas, komunālos un apkures maksājumus. Neraugoties uz to, viņš dzīvokli nav atbrīvojis.

Atbildētājam uz 2014.gada 1.decembri ir izveidojies parāds par sniegtajiem ūdensapgādes, kanalizācijas un dzīvokļa apkures pakalpojumiem 2 307,24 EUR apmērā. Par tiem nav maksāts no 2012.gada decembra. Prasītāja neceļ prasību par parāda piedziņu sakarā ar pamatotām šaubām par parāda piedziņas neiespējamību.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1587.pantu.

2017.gada 5.oktobrī /pers. B/ tiesā iesniegusi prasības pieteikuma papildinājumu (88.lietas lapa), kurā dots papildus juridiskais pamatojums uz Civillikuma 1036., 1038., 1039. pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 8. panta pirmo daļu, 9. panta 1. punktu. No minētā izriet, ka atbildētājam pēc laulības šķiršanas nebija cita tiesiskā pamata lietot prasītājai piederošo dzīvokļa īpašumu, kā tikai 2013.gada 12.decembrī noslēgtā terminētā vienošanās. Pēc šīs vienošanās 1.punktā norādītā termiņa notecējuma šāds tiesisks pamats neeksistē vairs vispār, tādēļ atbildētājs no dzīvokļa izliekams.

Atbildētājs/pers. C/ rakstveida paskaidrojumā par prasību (40.-42.lietas lapas) norādījis, ka prasību neatzīst.

Paskaidrojumos norādīts, ka dzīvoklī dzīvo kopš 1994.gada septembra, kas kopš tā laika ir viņa vienīgā dzīvesvieta. Minēto dzīvokli ieguvis maiņas rezultātā.

Civillietas ietvaros secinājis, ka dzīvoklis ticis reģistrēts zemesgrāmatā uz prasītājas vārda, pamatojoties uz 1994. gada 11. augusta dāvinājuma līguma un saskaņā ar 2000. gada 10. janvāra vienošanos par zemes nodošanu īpašumā bez atlīdzības. Dzīvoklis reģistrēts zemesgrāmatā tikai 2004. gada 12. augustā.

Cēsu pilsētas domes valde ar 1994.gada 8.septembra lēmumu Nr.68 lēmusi par dzīvokļa maiņu, jo dzīvoklis piederējis pašvaldībai. Līdz ar to nav skaidrs, kā varēja notikt dzīvokļa dāvinājums. Tomēr, tā kā 1994. gadā strādājis Rīgā, savukārt prasītāja atradās Cēsīs, tad piekritis, ka prasītāja kārtoja nepieciešamos dokumentus. Uzskata, ka dzīvokli ieguvis maiņas rezultātā, ka dzīvoklis pieder viņam. Atzīst, ka pastāv parāds par dzīvokli, jo palicis bez algota darba.

Laulība ar prasītāju izira, un prasītāja dzīvoklī nedzīvo jau kopš 2009. gada jūnija. Laulības šķiršanas laikā arī Cēsu rajona tiesā un Vidzemes apgabaltiesā civillietā Nr. C11037907 norādījis, ka šķirot laulību, par dzīvokli nav vienojušies.

Norādīts, ka viņam ar prasītāju pastāv strīds par dzīvokļa piederību.

Ar Cēsu rajona tiesas 2017.gada 21.novembra spriedumu (100.- 102.lietas lapas) /pers. B/ prasība apmierināta. Nospriests izlikt /pers. C/ no dzīvokļa /adrese/.

Tiesa secinājusi, ka prasītāja ir strīdus dzīvokļa īpašniece, kas savas tiesības pierādījusi ar zemesgrāmatas nodalījuma norakstu.

/pers. C/ nepamatoti norādījis, ka dzīvokļa īpašnieks ir viņš. Ar Vidzemes apgabaltiesas 2016.gada 18.oktobra spriedumu noraidīta atbildētāja prasība par īpašuma tiesību atzīšanu uz 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/.

Tā kā prasītāja savas īpašuma tiesības ir pierādījusi, tad atbilstoši Civillikuma 1039. pantam, viņa var aizliegt citiem, tajā skaitā atbildētājam, ietekmēt viņas lietu, kā arī to lietot vai izmantot. Savukārt, atbildētājs nav pierādījis tiesisku pamatu strīdus dzīvokli lietot.

Atbildētājam uz pušu 2013.gada 12.decembra vienošanās pamata, bija tiesības minēto dzīvokli lietot līdz 2014.gada 25.maijam, līdz dzīvokļa atbrīvošanai apmaksājot visus ar dzīvokli saistītos apsaimniekošanas, komunālos un apkures maksājumus, un uzturēt dzīvokli kārtībā. /pers. C/ nav iesniedzis pierādījumus, ka viņam būtu tiesības lietot dzīvokli garāku laika periodu.

Tāpat tiesa secinājusi, ka starp pusēm nepastāv nekādas līgumiskās attiecības par dzīvokli – īres vai nomas attiecības, tāpat /pers. C/ nav prasītājas ģimenes loceklis.

Tiesa arī atzinusi par nepamatotiem atbildētāja iebildumus, ka 2013.gada 12.decembra vienošanās tika noslēgta pret viņa gribu, pielietojot spaidus un ietekmējot viņu, jo tam nav gūti pierādījumi.

Atbildētājs/pers. C/ par spriedumu iesniedzis apelācijas sūdzību (104-105.lietas lapas), kurā lūdz /pers. B/ prasību noraidīt.

Tiesa nav ņēmusi vērā, ka viņš dzīvoklī ir likumīgi iemitinājies, pamatojoties uz veikto maiņas dalījumu. Dzīvoklis ir atbildētāja vienīgā dzīvesvieta.

Lūdzis uz tiesas sēdi uzaicināt lieciniekus, kuri nav ieradušies, lai gan viņu nopratināšana būtu bijusi nepieciešama, lai noskaidrotu lietas apstākļus, tostarp par 2013.gada 12.decembra pušu vienošanos.

Nav ņemti vērā viņa paskaidrojumi, kādēļ dzīvoklis nonāca /pers. B/ īpašumā. Tāpat tiesa nav vērtējusi apstākļus, pie kādiem 2013.gada 12.decembrī starp /pers. C/ un /pers. B/ tika noslēgta vienošanās, kā arī nav ņemta vērā atbildētāja maldība saistībā ar minētajiem darījumiem.

Atbilstoši Dzīvesvietas deklarēšanas likuma 3.panta pirmajai daļai viņam ir likumīgs pamats dzīvot dzīvoklī. Nav saprotams, kā var rasties situācija, ka laulības laikā ar atbildētāja rīcības palīdzību ir iegūts dzīvoklis, bet šīs tiesvedības rezultātā atbildētājs var tikt no tā izlikts un palikt bez dzīvesvietas. Tiesības uz dzīvesvietu ir viena no cilvēka pamattiesībām un ir nepieciešama savu pamatvajadzību nodrošināšanai.

Tiesa spriedumā ir atsaukusies uz Civillikuma 1039. pantu saistībā ar īpašnieka tiesībām, bet nav vērtējusi vai lietā nepastāv Civillikuma 1036.panta noteikumi - īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību par lietu, bet tiktāl, cik šī tiesība nav pakļauta sevišķi noteiktiem aprobežojumiem.

Uzskata, ka atbildētāja sniegtie paskaidrojumi par dzīvokļa iegūšanas pamatu, starp pusēm noslēgto vienošanos un to, ka dzīvoklis ir atbildētāja vienīgā dzīvesvieta, ir aprobežojumi, kas prasītājai nedod pilnīgas varas tiesības pār dzīvokli.

/pers. B/ rakstveida paskaidrojumā par apelācijas sūdzību (113.-115.lietas lapas) lūdz apmierināt viņas prasību, bet /pers. C/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Norādīts, ka prasītāja kā vienīgā dzīvokļa /adrese/, īpašniece ir tiesīga rīkoties ar savu īpašumu atbilstoši Civillikuma 1036.pantam, kā arī saskaņā ar Civillikuma 1039.pantu aizliegt visiem citiem ietekmēt savu lietu, to lietot vai izmantot.

Faktam, ka /pers. C/ laulības laikā ar /pers. B/ ir dzīvojis prasītājai piederošajā dzīvoklī, nav tiesiskas nozīmes, jo dzīvokļa lietošanas tiesības viņš zaudēja pēc laulības šķiršanas.

/pers. C/ pēc laulības šķiršanas prasītājai piederošā dzīvokļa īpašuma lietošanas tiesiskais pamats bija 2013.gada 12.decembrī noslēgtā vienošanās ar /pers. B/ par /pers. C/ tiesībām lietot dzīvokli līdz 2014.gada 25.maijam. Pēc minētā termiņa iztecēšanas viņam minētais dzīvoklis bija jāatbrīvo.

Lietā nav pierādījumu, ka atbildētājs vienošanos ar /pers. B/ būtu noslēdzis pret savu gribu, ka viņš nebūtu izpratis šīs vienošanās saturu un tās sekas.

/pers. C/ nav apstrīdējis šo 2013.gada 12.decembra vienošanos, atbilstoši Civillikuma 1431.pantam akta parakstīšana uzskatāma par piekrišanu šim aktam.

Cēsu rajona tiesa spriedumā pareizi atzinusi, ka starp prasītāju un atbildētāju nekādas īres tiesiskās attiecības par dzīvokļa lietošanu nav izveidojušās, atbildētājs nav prasītājas ģimenes loceklis un viņam nav tiesību lietot dzīvokli ilgāku laika periodu, nekā noteikts 2013.gada 12.decembra vienošanās 1.punktā.

Atbildētājs 2017.gada 7.novembra tiesas sēdē piekrita, ka lietas izskatīšana tiek pabeigta un nelūdza atkārtoti uz tiesas sēdi aicināt lieciniekus /pers. D/ un /pers. F/, līdz ar to tiesai nebija pamata atlikt lietas izskatīšanu. Turklāt /pers. D/ atbilstoši Civilprocesa likuma 107.panta pirmās daļas 1.punktam ir tiesības atteikties liecināt.

Apelācijas sūdzībā minētā Dzīvesvietas deklarēšanas likuma mērķis ir panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību, šis likums nosaka personas pienākumu deklarēt dzīvesvietu, kā arī deklarējamo ziņu apjomu un uzskaites kārtību. Šī likuma 2.panta otrajā daļā noteikts, ka dzīvesvietas deklarēšanas fakts pats par sevi nerada civiltiesiskas saistības.

Apelācijas instances tiesas sēdē atbildētājs /pers. C/ apelācijas sūdzību uzturēja, /pers. B/ prasību neatzina. No atbildētāja sniegtajiem paskaidrojumiem tiesas sēdē izriet, ka uzskata, ka prasība ir noraidāma, jo strīdus dzīvoklis ir viņa īpašums. Tiesas sēdē norādīja par dzīvokļa iegūšanas apstākļiem un pušu savstarpējām mantiskām attiecībām. Uzskata, ka prasītāja viņu apmānījusi. Dzīvoklī dzīvo joprojām. Par to uzsācis maksāt pagājušā gada decembrī, atzīst, ka viņam ir maksājumu parāds par dzīvokli ap 2,5 tūkstošiem eiro. Sniedzot paskaidrojumus arī piebilda, ka lūdz atstāt dzīvokli atbildētāja lietošanā uz 5 gadiem viņa mantiskā stāvokļa dēļ.

Prasītājas/pers. B/ pilnvarotā pārstāve advokāte Ilga Samsone tiesas sēdē prasību uzturēja, /pers. C/ apelācijas sūdzību neatzina un sniedza mutvārdu paskaidrojumus atbilstoši iepriekš iesniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem. Tostarp pārstāve arī norādīja, ka pušu laulība jau ilgstoši ir šķirta. Ar tiesas spriedumu ir izšķirts arī pušu strīds par dzīvokļa īpašuma tiesībām. Dzīvoklis ir /pers. B/ atsevišķs īpašums. Minēto atzinis arī prasītājs ar pušu noslēgto rakstveida vienošanos. Prasītāja pēc laulības šķiršanas devusi laiku /pers. C/ jaunas dzīvesvietas atrašanai, taču viņš noslēgto vienošanos nav pildījis, dzīvokli nav atbrīvojis. Lai gan prasītājs dzīvo dzīvoklī, viņš nemaksāja komunālos pakalpojumus par dzīvokli, bet tikai pēdējā laikā izdarījis dažus maksājumus. Nav tiesiska situācija, kad persona dzīvo citam piederošā dzīvoklī, turklāt vēl par dzīvokli neveic nepieciešamos maksājumus.

Motīvu daļa

Novērtējusi prasības pieteikumā un apelācijas sūdzībā norādītos motīvus, lietā esošos rakstveida pierādījumus, lietas dalībnieku paskaidrojumus, Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka /pers. B/ prasība ir pamatota un apmierināma.

Nekustamais īpašums- dzīvokļa īpašums /adrese/, kadastra Nr./numurs A/pieder prasītājai /pers. B/, ko apliecina lietā iesniegtā zemesgrāmatu apliecības kopija ar ierakstu par īpašuma tiesību nostiprinājumu prasītājai (1.sējuma 9.lietas lapa). Arī no tiesai pieejamas aktuālās zemesgrāmatu datu bāzes informācijas redzams, ka attiecīgais nekustamais īpašums pieder /pers. B/.

Civillikuma 994.panta pirmajā daļā teikts, ka par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemesgrāmatās. Tāpat Dzīvokļa īpašuma likuma 8.panta pirmajā daļā norādīts, ka dzīvokļa īpašnieks ir persona, kas ieguvusi dzīvokļa īpašumu un īpašuma tiesības nostiprinājusi zemesgrāmatā.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, /pers. B/ īpašuma tiesība uz dzīvokļa īpašumu ir pierādīta.

/pers. B/ un /pers. C/ ir bijušie laulātie, viņu laulība šķirta ar Cēsu rajona tiesas 2009.gada 3.augusta spriedumu lietā Nr.C11037907 (1.sējuma 10-12.lietas lapas).

Ņemams vērā, ka /pers. C/ likumā noteiktā kārtībā prasītājas īpašuma tiesības uz dzīvokli bija apstrīdējis, ceļot prasību Cēsu rajona tiesā pret /pers. B/ un lūdzot tiesu atzīt viņam īpašuma tiesības uz 1/2 domājamo daļu no dzīvokļa īpašuma /adrese/, attiecīgajā daļā dzēšot /pers. B/ īpašuma tiesības. /pers. C/ sniedzis pamatojumu savā prasības pieteikumā, un lai gan īpašuma tiesības /pers. B/ bija nostiprinātas uz dāvinājuma līguma pamata, sniedzot savu faktisko apstākļu izklāstu, /pers. C/ minējis, ka dzīvoklis ir viņa un /pers. B/ kopīgā manta (civillieta Nr.C11041216).

Tieši sakarā ar /pers. C/ iebildumiem par strīdus dzīvokļa piederību un šo norādīto viņa celto prasību, tiesvedība tagad izskatāmajā lietā par /pers. C/ izlikšanu no dzīvokļa tika apturēta (lēmums- 57.lietas lapa).

Gan ar pirmās instances tiesas spriedumu, gan ar spēkā stājušos Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijas 2016.gada 18.oktobra spriedumu lietā Nr.C11041216 /pers. C/ prasība noraidīta. Apelācijas instances tiesas spriedums stājies likumīgā spēkā, kad ar Augstākās tiesas 2017.gada 10.janvāra rīcības sēdes lēmumu atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību sakarā ar /pers. C/ kasācijas sūdzību (tiesu nolēmumi- 62.-68.lietas lapas).

Tādejādi pušu strīds par īpašuma tiesībām uz dzīvokli ir izšķirts. /pers. C/ savu īpašuma tiesību esamību uz dzīvokli nav pierādījis.

No Civilprocesa likuma 203.panta piektās daļas izriet, ka spriedumam, kas ir stājies likumīgā spēkā, ir likuma spēks.

Ievērojot minēto, izskatāmās lietas ietvaros, izskatot /pers. B/ prasību par atbildētāja izlikšanu no attiecīgā dzīvokļa, tiesai nav pamata un nav tiesību pārvērtēt jautājumu dzīvokļa/adrese/, īpašuma tiesībām.

Civillikuma 1036.pantā norādīts, ka īpašums dod īpašniekam vienam pašam pilnīgas varas tiesību pār lietu, ciktāl šī tiesība nav pakļauta sevišķi noteiktiem aprobežojumiem. No Dzīvokļa īpašuma likuma 9.panta 1.punktā noteiktā izriet, ka dzīvokļa īpašniekam attiecībā uz dzīvokļa īpašumu ir pilnīgas varas tiesības, tai skaitā tiesības, valdīt un lietot dzīvokļa īpašumu, iegūt no tā labumu, izmantot to pēc sava ieskata mantas pavairošanai un vispār lietot to jebkādā veidā, ciktāl dzīvokļa īpašnieku neierobežo likumi.

Civillikuma 1039.pants nosaka, ka īpašnieks var aizliegt visiem citiem ietekmēt viņa lietu, kā arī to lieto vai izmantot, kaut arī viņam pašam no tā nerastos nekāds zaudējums.

Tādejādi, situācijā, kad atbildētājs bez /pers. B/ piekrišanas izmanto prasītājai piederošu dzīvokli, pastāv likumīgs pamats apmierināt /pers. B/ prasību par atbildētāja izlikšanu no dzīvokļa.

Prasītājas prasības noraidīšanai būtu konstatējams kāds pamats, kas dod tiesību /pers. C/ strīdus dzīvokli lietot.

Šādu pamatu tiesas kolēģija nekonstatē.

Cēsu rajona tiesa konstatējusi, ka starp pusēm nekādas līgumiskas attiecības- īres attiecības nav izveidojušās un nepastāv, un šāds secinājums apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts.

Novērtējot apelācijas sūdzībā norādītos motīvus, secināms, ka tie nenorāda par atbildētāja tiesībām lietot dzīvokli /adrese/

Atbildētājs norādījis, ka dzīvoklī likumīgi iemitinājies, pamatojoties uz 1994.gadā veiktu maiņas darījumu, taču jāņem vērā, ka kopš 1994.gada mainījies tiesiskais stāvoklis, kas attiecas uz dzīvokļa lietošanu. Kā jau norādīts iepriekš, 2009.gadā pušu laulība šķirta, /pers. C/ vairs nav vienas ģimenes loceklis ar prasītāju. Īpašuma tiesības uz dzīvokli ir prasītājai, bet /pers. C/ prasība par viņa īpašuma tiesību atzīšanu uz dzīvokli ir tikusi noraidīta. Līdz ar to 1994.gada maiņas darījums, uz ko atsaucies atbildētājs, pašreizējā situācijā nedod viņam pamatu dzīvokļa lietošanai.

Pēc pušu laulības šķiršanas atbildētāja tiesības lietot dzīvokli vēl uz papildus laiku- līdz 2014.gada 25.maijam paredzēja 2013.gada 12.decembrī noslēgtā pušu vienošanās. /pers. C/ ar šo vienošanos apņēmies līdz 2014.gada 25.maijam atbrīvot prasītājas īpašumā esošo dzīvokli un līdz minētajam datumam izdeklarēties no tā (13.-14 lietas lapas). Minētais termiņš ir notecējis. Lai gan minētā pušu vienošanās nav galvenais pamats atbildētāja izlikšanai no dzīvokļa (jo faktiski noteica tikai papildus laiku tiesībai izmantot dzīvokli), tomēr jāņem vērā, ka ar šo vienošanos atbildētājs uzņēmies saistību dzīvokli atbrīvot. No Civillikuma 1587.panta nosacījumiem izriet, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto. Bez tā pirmās instances tiesa secinājusi, ka prasītāja savas vienošanās (3. un 4.punkts) noteiktās saistības ir izpildījusi (par lieguma noņemšanu divām atbildētajam piederošajām garāžām), un šis apstāklis apelācijas sūdzībā nav apstrīdēts. Pirmās instances tiesa arī atzinusi, ka /pers. C/ nav pildījis savas saistības veikt maksājumus par īpašuma apsaimniekošanu un komunālo pakalpojumu saņemšanu, un par šo apstākli lietā strīda nav.

Apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nav vērtējusi 2013.gada 12.decembra vienošanās noslēgšanas apstākļus un nav ņemta vērā atbildētāja maldība, darījumu noslēdzot. Apelācijas instances tiesa minēto argumentu noraida. Pirmkārt, minēto darījumu atbildētājs kādu apstākļu, tostarp arī maldības dēļ, nav lūdzis atzīt par spēkā neesošu. Atbilstoši Civillikuma 1431.pantam akta parakstīšana uzskatāma par piekrišanu šim aktam. Otrkārt, pat ja šo vienošanos teorētiski neņemtu vērā vispār, izskatāmajā lietā par atbildētāja izlikšanu tas nevar novest pie secinājuma, ka /pers. C/ ir tiesības uz attiecīgā dzīvokļa lietošanu, jo atbildētāja dzīvokļa lietošanas pamats nav konstatējams jebkurā gadījumā.

Ievērojot minēto, nav pamatots apelācijas sūdzības arguments, ka tiesa nolēmusi izskatīt lietu bez lecinieku (t.i., atbilstoši lietas materiāliem- /pers. D/ un /pers. F/) nopratināšanas, par kuriem apelācijas sūdzībā minēts, ka viņi varētu liecināt par 2013.gada 12.decmebra vienošanās noslēgšanas apstākļiem. Turklāt, kā redzams no pirmās instances tiesas sēdes protokola, atbildētājs piekritis lietas izskatīšanas pabeigšanai bez lecinieku uzklausīšanas, kuri tiesas sēdē nebija ieradušies. Šāds lūgums

netika izteikts arī apelācijas instances tiesas sēdē.

Tiesas kolēģija secina, ka atbildētāja arguments par viņa deklarēšanos dzīvoklī /adrese/, nerada tiesisku pamatu lietot citas personas īpašumu. Deklarēšanās fakts kā tāds šādas tiesības nedod. Atbilstoši Dzīvesvietas deklarēšanās likuma 1.pantam likuma mērķis ir panākt, lai ikviena persona būtu sasniedzama tiesiskajās attiecībās ar valsti un pašvaldību. Likuma 2.panta pirmā daļa nosaka personas pienākumu deklarēt dzīvesvietu, bet 2.panta otrajā daļā noteikts, ka dzīvesvietas deklarēšanas fakts pats par sevi civiltiesiskas saistības nerada.

Apelācijas sūdzībā minētais arguments par dzīvokli kā atbildētāja vienīgo dzīvesvietu un cilvēka tiesībām uz dzīvesvietu izskatāmajā lietā nevar būt iemesls prasības noraidīšanai un tiesību atzīšanai atbildētājam lietot prasītājas īpašumu. Prasītājas īpašuma tiesības var ierobežot tikai likumā noteiktā kārtībā (Civillikuma 1036.pants, Dzīvokļa īpašuma likuma 9.panta 1.punkts, arī Satversmes 105.pants), un šāda ierobežojuma pamatu tiesa nekonstatē. Prasītājam ir tiesības normatīvajos aktos noteiktā kārtībā lūgt pašvaldības palīdzību dzīvojamas platības piešķiršanai, ja pastāv pamats attiecīgas palīdzības saņemšanai.

Iepriekš norādīto iemeslu dēļ nav pamatots apelācijas instances tiesas sēdē izteiktais /pers. C/ lūgums atstāt dzīvokli atbildētāja lietošanā uz 5 gadiem viņa mantiskā stāvokļa dēļ. Tiesa nevar ar spriedumu šādas lietošanas tiesības noteikt pretēji prasītājas gribai, jo tam nepastāv likumīgs pamatojums.

Ievērojot iepriekš norādīto, /pers. B/ prasība ir apmierināma. Pirmās instances tiesa objektīvi izvērtējusi lietas apstākļus un pieņēmusi pamatotu spriedumu. /pers. C/ apelācijas sūdzības motīvi nedod iemeslu pretēja sprieduma taisīšanai.

Spriedumā nosakāms, kam un kādā apmērā maksājami tiesāšanās izdevumi.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Tā kā /pers. B/ prasība apmierināta, tad no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tās samaksātie tiesas izdevumi - valsts nodeva 71,14 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,47 EUR (maksājumu dokumenti- 6. un 7.lietas lapas).

No Civilprocesa likuma 44.panta otrajā daļā paredzētā izriet, ka prasības apmierināšanas gadījumā no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi. Šo izdevumu skaitā ietilpst arī izdevumi advokāta palīdzības samaksai (šī likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkts). Līdz ar to no /pers. C/ par labu /pers. B/ piedzenami viņas samaksātie izdevumi par advokāta palīdzību pirmās un apelācijas instances tiesās 370 EUR (rēķini un maksājumu dokumenti- 81.-84, 90.-91., 120-121). Minētā summa nepārsniedz Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta "d" apakšpunktā noteikto maksimālo atlīdzināmo izdevumu apmēru. Tāpat tiesa arī nekonstatē pamatu atlīdzināmo izdevumu samazināšanai vēl zem 370 EUR saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta piekto daļas noteikumiem. Te ņemams vērā, ka advokāte piedalījusies tiesas sēdēs gan pirmās instances, gan apelācijas instances tiesās, gatavojusi virkni procesuālo dokumentu, un tādejādi atlīdzināmo izdevumu apmēru nekādā ziņā nevar uzskatīt par nesamērīgu.

Tādejādi no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami tiesāšanās izdevumi kopā 448,61 EUR (saskaitot 71,14 EUR, 7,47 EUR, 370 EUR).

Ņemot vērā radušos izdevumus par tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu (izdevumu saraksti- 2. un 109.lietas lapas) un prasītājas samaksāto summu (7.lietas lapa), konstatējams, ka nav segti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi abu instanču tiesās kopā 5,25 EUR. Ņemot vērā, ka atbildētājs pirmās instances tiesā saņēma valsts nodrošināto juridisko palīdzību, sakarā ar ko bija atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos (Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 16.punkts), bet laikā, kad lieta izskatīta apelācijas instances tiesā, viņam piešķirts trūcīgas personas statuss (izziņa- 122.lietas lapa), tiesas kolēģija secina, ka minētie izdevumi no atbildētāja valsts labā nav piedzenami un viņš no tiem atbrīvojams.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu /pers. C/ nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Vadoties no Civilprocesa likuma 432.-434.panta, Vidzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija

nosprieda:

/pers. B/ prasību apmierināt pilnīgi.

Izlikt /pers. C/, personas kods /personas kods/, no dzīvokļa īpašuma/adrese/

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, tiesāšanās izdevumus 448,61 EUR (četrsimt četrdesmit astoņus eiro un 61 centu). Maksājums veicams /pers. B/ kontā AS "Swedbank", konta Nr./konta numurs/.

Noteikt /pers. C/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma likumīgā spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu 30 (trīsdesmit) dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2018.gada 28.maija var pārsūdzēt Augstākās tiesas Civillietu departamentā Civilprocesa likuma 450.-452.pantā paredzētajos gadījumos, iesniedzot kasācijas sūdzību Vidzemes apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs tiesnesis A.Bukavs

Tiesneši I.Pinne

D.Lazdiņš